
Matouš Veselský: Spíš než o medaile jde o to, jestli obyvatelstvo sportuje

Olympijský plamen zhasnul a vlajku s pěti kruhy odvezl na motorce Tom Cruise. Přestože pozvánka na Olympiádu v Los Angeles v hollywoodském stylu byla efektní, rozhodně nebude nejprobíranějším střípkem Her. Přinesly několik kauz, virálních momentů, zklamání i česká medailová překvapení v závěru slavností pohybu a ideálně přátelského a fair-play zápolení. Ohlížíme se za nimi se sociologem sportu Matoušem Veselským. Pokud vás zajímá fanouškovství, mega-eventy a oblasti, kam sport přetéká, můžete se po přečtení vrhnout i na nový podcast doktora Veselského [Hra. Sada. Zápas. O sportu jinak](#) .

Matouš Veselský, foto: archiv MČ

Jak letošní olympiádu hodnotíte v porovnání s předchozími? Hvězdami letošní olympiády nejsou nutně vítězky a vítězové, ale ti, co se zasloužili o „virály“, namátkou těhotná egyptská šermířka nebo turecký sportovní střelec bez vybavení.

Myslím, že je to v podstatě stejné. Sociální sítě jsou s námi už dlouhodobě a velkou roli hrají i ve světě sportu. Lidem, co sledují pouze olympiády, se to může zdát jako novinka, ale tento trend už nějakou dobu trvá i v dalších sportech a u dalších událostí. Pro některé sportovce může být olympiáda nebo jakýkoliv jiný velký turnaj možností, jak na sebe upozornit a posbírat followery na sociálních sítích a generovat z toho příjmy. Občas nám tedy sport díky sociálním sítím přihraje krásné momenty, které by jinak zapadly, ale někdy je za tím skutečně pouze marketingová strategie. Ale stále platí, že hlavní pozornost se soustředí kolem vítězek a vítězů. V profesionálním sportu opravdu dominuje kultura vítězství, což má i své stinné stránky.

Jaké například?

Ve sportu, a zejména v profesionálním, je obrovský tlak na výsledky. Nemáš výsledky, nemáš ani sponzory, ani příjmy a vlastně se o tebe nikdo moc nezajímá. Fanoušci i média si pamatují jen vítěze, možná i nečekané stříbrné a bronzové medaile, ale to je tak vše. A navíc, i když máš talent, zázemí i pílí, stejně může přijít zranění, které nemůžeš v podstatě ovlivnit a které ti ze dne na den, z hodinu na hodinu veškeré snažení zhatí. Tlak na hlavu profi sportovce je obrovský. Proto je tak moc důležité, aby se sportovkyně i sportovci sami vzdělávali a byli připraveni jak na nenadálou situaci, tak i na život po kariéře.

Tyto hry byly pro českou výpravu nejchudší v historii samostatné České republiky. Myslíte, že to veřejnost nějak prožívá? Jak a je to nějak důležité? Minimálně úspěchy ano, jak sám říkáte.

V tuhle chvíli se to samozřejmě řešit bude. Kdyby česká výprava nezaznamenala výrazný medailový finiš, řešilo by se to o to víc. Ale na tyhle věci, stejně jako na úspěchy, se po čase zapomene. Množství medailů bohužel rozhodně neurčuje roli a význam sportu ve společnosti. Medaile jsou hlavně o prestiži. Pro stát je daleko důležitější množství hodin, které lidé dané země věnují pohybové aktivitě, nikoliv počet profesionálních sportovců a medailů. Česko je na tom v porovnání s ostatními evropskými zeměmi relativně dobře (vizte [Eurobarometr - Sport and physical activity, September 2022](#)). Problémem ale je relativně malá pohybová aktivita dětí.

Jaká je role OH v dnešním světě? Předpokládáme, že vzhledem k jejich masovosti nemůže jít jen o sport.

Zásadní, je to velmi výjimečná událost na vysoké úrovni, kterou skutečně sleduje celý svět. Neexistuje jiná nenásilná událost, která by téměř na tři týdny upoutala pozornost celého světa. Pro pořadatelskou zemi tak jde o skvělou příležitost, jak se ukázat světu, nalákat investory, zviditelnit se v geopolitickém prostoru. I proto vidíme výrazný zájem některých nedemokratických států o pořádání velkých sportovních akcí, tzv. mega-událostí. V nedávné době mě napadá třeba Katar, Čína a samozřejmě i Putinovo Rusko.

Jak důležitá je olympiáda pro „menšinové“ sporty nebo alespoň ty, které nejsou běžně ve světle reflektorů? Třeba úspěch českých šermířů by měl asi o dost menší sledovanost, kdyby nešlo právě o olympijský turnaj.

Olympiáda určitě pomáhá zviditelnovat jednotlivé sporty. Strašně moc ale záleží na tom, jak tohoto chvilkového momentu využije národní svaz, který má organizaci daného sportu v dané zemi na starosti. Pokud dokáže nadšení kolem medaile dobře využít, tedy nalákat sponzory, zviditelnit se, dostat děti do přípravky a udržet si je dobrou atmosférou, může skutečně zakořenit. Ale vše záleží na schopnosti a efektivitě fungování svazu, i na štěstí.

Na konci srpna začne paralympiáda. Té se pozornosti v Česku také příliš nedostává. Co by to mohlo změnit? A může to být právě „slabší“ medailový výsledek na olympiádě?

Pozornosti se jí nedostává samozřejmě nejen v Česku. Může za to několik faktorů: předsudky, přesycenost diváků právě skončenými Hrami, nezájem ze strany médií – ty ale samozřejmě píšou o tom, co táhne jejich diváky a čtenáře. Byly i nápady, že by se paralympiáda konala současně s olympijskými hrami. Ale nakonec zvítězil argument, že by současné konání snížilo zájem o paralympiádu ještě víc. Jsou tam i organizační nesnáze, prodloužení celých her, kolize televizních přenosů atd. Nakonec tedy z těchto úvah sešlo, ale myslím, že za zkoušku by to možná stálo.

Jaké jsou vaše (ne)oblíbené momenty z letošní olympiády?

Samozřejmě všechny české medaile. Nejvíc ale při vši úctě ke všem ostatním asi řadím bronz šermířů, protože to byla opravdu prvotřídní senzace. Vyhrát proti domácím Francouzům v Grand Palais, uť, to musel být i pro ty kluky neuvěřitelný zážitek. Na druhé straně zlato ze smíšené čtyřhry, i to, jak si Fuksa s Dostálem v podstatě osvojili single kanoistiku, zůstane zapsáno v dějinách české olympijského týmu tučným písmem. Famózní a i nečekaný byl i třetí, bronzový hod Nikoloy Ogrodníkové. Co se ostatních národních týmu týče, po vypadnutí Lukáše Krpálka jsem moc držel palce i domácímu Teddy Rinerovi v judu. Ten nakonec získal zlato jak v singlu, tak i v týmové soutěži. Z televizních záběrů se zdá, že Francouzi opravdu umí udělat perfektní atmosféru na jakémkoliv stadionu při jakémkoliv sportu.

Martina Plass, Štěpán Šanda